

žene priti domov. Tako je! Na zlahtne vas gospe in gospode — otrta bēde solza mnoga bode —; ljubezen tako pa dobroti Bog — tiščkrat Vam obilno naj povrne.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Državnozborna volitev v mestu Mariboru, ki se je vršila 11. jan. t. l., ni prinesla slave mariborskim Slovincem. Vdeležilo se je volitve samo 29 volilcev. Pri zadnji volitvi pred tremi leti jih je bilo več, namreč 36. Zakaj to nazadovanje? Prvi vzrok, ker se naše politično društvo za to volitev popolnoma nič ni pobrigalo. Nobenega posvetovanja ni bilo, nobenega shoda, nobene agitacije. Zakaj imamo politično društvo, če pa se za našo politiko nič ne briga? To društvo bo treba večkrat podregati, da se že vendar enkrat vzbudi iz večletnega zimskega in poletnega spanja. Drugi vzrok, da je število slovenskih glasov ostalo pri tej volitvi tako majhno, pa je nemarnost slovenskih volilcev samih. Če se politično društvo nič ne briga, potem se ni nujna posledica, da bi se tudi volilci sami ne smeli. In kdo je izostal? Ravno taki ljudje, ki imajo sicer pri vrčku piva vedno dovolj nepovoljnih in pikrih besed o naši slovenski politiki. V Mariboru se bo morala začeti med Slovinci politika brezobzirnega terorizma, sicer ne pridemo naprej. Vse pričakuje moža, ki privleče našo zavoženo politiko na gladko stezo.

Izid volitve v celjski mestni skupini se je v Mariboru dne 11. jan. pričakoval na nemški in slovenski strani z nepopisno nestrpnostjo. Slovinci so se zbirali v Narodnem domu ter pričakovali tamkaj poročila iz Celja. A tega dolgo ni bilo od nikoder. Medtem se je živo razpravljalo, kako ugodno ali neugodno stoji za Slovence razmere v različnih krajih celjske mestne skupine. Še le o pol osmih zvečer prišel je brzojav, ki nam je prinesel žalostno poročilo, da je dr. Dečko propadel.

Narodna volilna komisija. Volilna komisija za volitev iz mestne skupine v Mariboru, čeprav sestavljena iz samih Nemcev, se je pokazala vendar odločno slovensko. 4 glasovi so se glasili na dr. Radoslava Pipuša, peti glas pa na dr. Jakoba Pipuša in slavna komisija je peti glas zavrgla, ker ni kandidiral dr. Jakob, ampak dr. Radoslav Pipuš. Ta pa je res nemška!

Na prsi se ne bomo trkali! »Gospodje pri uredništvu »Slov. Gosp.« in v njegovi neposredni bližini, trkajte se na prsi! Vi ste nakupili v tem času toliko sumničenja in obrekovanja na o sebo našega kandidata (Hribarja) ... Tako piše »Domovina« št. 4. To je drzna neresnica! Gospod Hribar, mi se obračamo naravnost do Vas in apeliramo na Vaše pošteno ime, da zahtevate v tej stvari od svojih plačanih ljudi, naj pišejo resnico. Mi smo kritizirali Vaše govore, Vaša agitacijska sredstva, Vaše agitatorje in njih agitacije, toda vaše o sebe se nismo nikdar dotaknili. Nasproti Vam nismo vlačili o sebnih zadev v politično javnost. Ampak nasprotno, zatrjevali smo, da Vas osebno spoštujemo kot poštenjaka. Zato pa upamo, da se tudi sedaj pokažete kot moža poštenjaka. Ne mi, ampak gospodje pri uredništvu »Domovine« se naj trkajo na prsi!

»Slomšekova zveza«, društvo krščansko-mislečih učiteljev, je dobilo prvo podružnico in sicer v Idriji. Pravih in podpornih članov se je oglasilo 30 že prvi dan. Srčno želimo, da bi se tudi na Štajerskem kmalu ustanovila enaka podružnica.

Nepošteno orožje. »Domovina« se še vedno jezi, da naš list ni pisal pri zadnji volitvi za Hribarja, ampak za Žickarja. Jeza je strast, v strasti pa je človek slep. Za to tudi »Domovina« št. 4. piše: »... nas je z učiteljstvom vred bridko dirnulo, ko je ome-

njeni list (Slov. Gosp.) v preveliki agitacijski strasti napadel ves učiteljski stan samo zaradi nesoglasja v načelih nekaterih. Ako so gospodje »liberalci brez prvakov« okoli »Domovine« resnicoljubni, tedaj naj pogledajo še enkrat naš članek v zadnji številki lanskega leta »Hribar in učitelji«. Stanu še mi nismo nikdar napadali in tudi v onem članku ne. Učiteljski stan v obče in krščansko-misleče učiteljstvo posebej je našlo in bo našlo v nas vedno najiskrenejše zagovornike. Da pa naš list ne zagovarja in ne more zagovarjati učiteljev-jungovcev z njihovimi pogubnimi načeli, temu se lahko samo naivni ali pa licemerni ljudje čudijo. Zakaj pa »Domovine« nič »bridko ne dirne«, ko se celo volilno dobo in še tudi sedaj po končani volilni borbi z vsem strupom zaganja v našo duhovščino in njen upliv? Ne bodite slepi in enostranski, ampak resnicoljubni in pravični!

Duhovniške spremembe. Dne 16. jan. je č. g. P. Benedikt Hrtiš, minorit, pri usmiljenih bratih v Gradcu umrl; rojen je bil pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju 5. svečana 1833., v mašnika posvečen 21. dec. 1858. — Dne 11. jan. je umrl v Gornji Radgoni č. g. župnik Ant. Belšak. Pokop je bil dne 14. jan. Isti dan je bil pokopan č. g. dekan v Braslovčah, Mat. Stoklas, ki je umrl dne 12. jan. Bog daj vrlima duhovnikoma večni mir in pokoj!

Spremembe na pošti. Poštna asistenta gg. Lud. Jossek iz Ptuja in Leop. Bratusievic iz Selzthala sta prestavljena v Maribor.

Ponesrečena vojaka. Ko so vojaki šli v Krško na strelne vaje iz Gradca, so se dne 10. t. mes. blizo Boštana na Kranjskem pri nekem senenem vozu konji splašali. Voz je zdrknil proti Savi, a k sreči na ledu obtičal. Dva vojaka pri konjih sta zelo ponesrečena, eden si je nogo zlomil, drugi pa glavo razbil, da bo težko okreval. Odpeljali so jih iz Sevnice v bolnišnico v Zagreb.

Liberalno ruvanje v Celji. Pred tedni vršila se je v Celji odhodnica zaslužnega celjskega Slovence. Že z ozirom na bedno stanje celjskih Slovencev morala bi biti ta odhodnica obče narodnega značaja. Nek nepreviden »akademičen« govornik, pa je, igraje ulogo nemškega »Springinsfelda«, razdvojil nakrat duhove v dva tabora. Udaril je namreč brez vsakega povoda po klerikalcih in z neumljivo logiko izbleknil, kakor da bi bili klerikalci krivi odhoda našega zaslužnega Slovence. — Nek drug »akademik« omenil je pri odhodu najbolj čislana slovenskega odvetnika ta večer porogljivo: »Tako odhajajo klerikalci!« — Da si take opazke pri odhodnici navzočim »klerikalcem« niso zvenele prijetno na uho in se njim je ves večer pokvaril, molčali so vendar in se zdržali nasprotnih opazk — zaradi ljubega miru. — Ker pa to zabavljanje ni bilo prvo, prosimo prizadete gospode, da z ozirom na Slovencev potrebno slovo ne kažejo svojega strankarstva na tako očitno in zaleč način; sicer bi se v preglednem času moglo že razpravljati: Kedo je povzročil neslogo Slovencev v Celji: mirni domačini ali gotovi odposlanci kranjskih liberalcev?

»Ljudska volja« v Celji je bila 4. januarja grozno nadležna. Volilni mož mi je pripovedoval, kako ga je »ljudska volja« dregala zdaj na desni, zdaj zopet na levi, da se je ni mogel lahko otresati. Toda možje so stali čvrsti proti tej našemljeni »ljudski volji«; nihče jih ni mogel premotiti. Socijalnim demokrati so bili lepšega vedenja, kakor agitatorji za »ljudsko voljo«. Iz Zgornje Savinjske doline sta prihitela 2 agenta »ljudske volje« na dan volitve v Celje, da sta tukaj skrivnostno-sladko ganila nekatere Celjane, naj napadejo nekega odličnega gospoda, kedar se pripelja s savinjskim vlakom v Celje. A spodletelo njima je! Tako se dela »ljudska volja«.

Jareninski Súdmarkovci so iskali prostorov za zborovanje v Jarenini. Vukovski Kopic je iskal prostor, rančki Flucher pa je

zanj prosil. Oglasili so se tudi pri gospej Ani Ornik v Jarenini, ki je s 15. januarjem prevzela v svoji hiši sama s sinom svojim gostilno in mesarijo. Ali značajna gospa jih je odločno zavrnila rekoč: »V moji hiši ni prostora za »Súdmarko«. Jaz hočem imeti mir, ne zdražbo. Med poštenimi krščanskimi ljudmi živim, teh se bom oklepala, Súdmarkovcev ne potrebujem!« Vsa čast vrlej gospej! Tako govori poštena krščanska Jareninčanka.

Ljudsko štetje. Od več strani dobivamo poročila, kako strankarsko so postopali komisariji ljudskega štetja. Nekaterih niso sploh vprašali po občevalnem jeziku. Drugod so vprašali: Ali znate nemški? Mož odgovori: da! Komisar pa ga zapiše za Nemca. Drugemu reče: »Ti pa znaš nemški, tebe bom za Nemca zapisal«. Po nekod so se godile velike nerednosti od strani nemških županov in njihovih komisarjev. Slovinci, kjer se je kaj takega zgodilo, takoj vložite ovadbo na okrajno glavarstvo in tirajte, da se še enkrat šteje. Vsakega ovadite, ki doma slovenski občevalni jezik rabi, pa je povedal pri štetju nemškega, da bo pošteno kaznovan. Po razsodbi upravnega sodišča velja tisti za Nemca, ki je napovedal nemški jezik za občevalni.

Bralno in pevsko društvo Maribor je imelo dne 13. prosinca 1901 časten večer. Priredilo je predstavo Lumpacija Vagabunda. Galerija, stojišča in zadnja polovica sedežev, vse je bilo polno. Le prednja polovica sedežev je kazala praznoto, jasen dokaz, da naša inteligenca ne zna ceniti dovolj delavskega pokreta, naj se prikazuje že kjer bodi. V dvajsetem stoletju bi že moral vsak človek imeti nekoliko demokratskega duha v sebi. Igra se je proizvajala jako gladko. Gledalci si kar niso mogli oddahniti od smeha. Lavorikov venec gre seveda vsem trem »vagabundom«, ki so svoje uloge igrali dovršeno. Gg. Leskovar, Vajda, Planinšek se naj le pogosto prikažejo na odru. Gg. Karba, Kocjan, Košar so bili popolnoma na svojem mestu. Gospa Čepič, gospice Grösslinger, Zdolšek, Malner, Vidovič, Pliberšek so nam gladko podajale svoje uloge. Govorilo se je tokrat tudi dovolj glasno, da je vsakdo lahko razumel besede igralcev in igralc. Kostumi so bili stanovom, ki so se predstavljali, primerni. Z veseljem moramo tudi omeniti, da predstavlja društvo Maribor vseskozi poljudne in dostojne igre. Le tako naprej! Po igri se je razvilo v spodnjih prostorih Narodnega doma živahno življenje, polno veselja in navdušenega petja.

Božičnica pri čč. šolskih sestrah v Celju. Ker smo morali poročilo o celjski božičnici zaradi »volilnega« gradiva prikrajšati, vrnila se nam je pomota, da je bilo le nad 50 otrok obdarovanih. V resnici pa je bilo nad 100 otrok obdarovanih, kar z velikim veseljem popravljamo.

Padel v vodo in zmrznil je v noči od 14—15. t. m. v Rajhenburgu Karol Zemljak.

Jareninska župnija šteje z novim letom že 80 naročnikov »Slov. Gospodarja«. Novi naročniki se še vedno oglašajo, so posestniki, pa tudi pridni viničarji. To je lepo in častno za pošteno jareninsko ljudstvo. Posnemajte ta prelepi vzgled druge župnije! Rodoljubi, skrbite, da pride po mnogih krajih več v krščanskem in slovenskem duhu pisanih časnikov med ljudstvo. Kjer ljudje pridno prebirajo »Slov. Gosp.«, tam navadno vsikdar zmaga pri volitvah, so za krščansko in slovensko stvar goreči in navdušeni. Torej le naprej, da je ne bo poštene slovenske hiše brez »Slov. Gospodarja«!

Volitev v Brežicah iz kmetske skupine se je vršila kaj mirno. Izmed 122 volilnih mož jih je došlo 91; izostalo torej 31. 2 glasovnici ste bili prazni, ostalih 89 se je glasilo na ime Hugo vitez Berks. V komisijo so volili volilni možje gospode: Marko Tomaziča, Jožefa Mohorčiča in Felicijana Volčka; c. kr. komisar je poklical v komisijo gospode: Kosarja, Morica in Pajdaša. Teh šest udov je pozvalo v komisijo kot sed-

mega uda g. državnega poslanca J. Žičkarja, ki je bil izvoljen tudi v predsednika komisije. — Ob pol eni je došlo uradno naznanilo iz Celja, da je izmed 268 oddanih glasov dobil g. Berks 249 in je toraj izvoljen v državnega poslanca.

Iz Runča. Ozirom na članek, nahajajoči se v zadnji številki »Slovenskega Gospodarja« od 27. decembra 1900, str. 5. pod naslovom »Iz Runča« prosim na podlagi § 19 tisk. zak., da v prihodnji številki na istem mestu in pod istim naslovom objavite sledeči popravek: 1. ni istina, da letam noč in dan okoli volilnih mož pete skupine, 2. me nikdo in nikdar ni »nagnal« z besedami: »Ako bodem kedaj potreboval kura torja, itd.« 3. ni istina, da mi je nek volilen mož poslani mu štev. »Domovine« z »zasoljeno opombo« vrnil. S spoštovanjem P. Vabič, nadučitelj. Runč, dne 2. jan. 1901. Opomba uredništva: Mi vzdržujemo svoje trditve tudi nasproti temu popravku. Mi smo se zopet dali poučiti in izvedeli, da je naše poročilo bilo istinito. Seveda g. Vabič nam vedno lahko popravlja trditve kakor »noč in dan okoli letati.« Toda to ni noben popravek.

Kdo sramoti učiteljski stan? Jungovski učitelji sami v »Uč. Tovarišu«. Gornjegrajski Rešetar se zaletava že pol leta v uglednega in za naše mladinsko slovstvo zaslužnega učitelja Ant. Kosija, a v št. 2 napada nekdo šmarskega nadučitelja Fr. Jurkoviča, predvsem radi tega, ker je razobesil ob dohodu našega škofa v Šmarje papeževo zastavo. Obrekovalec mora sam priznati, da je g. Jurkovič »jako nadarjen in vztrajno marljiv v svoji nadalnji izobrazbi.« To bi mu lahko bil migljaj, da ravno »jako nadarjeno in v svoji nadalnji izobrazbi vztrajno marljivo učiteljsko« ne hodi po dvomljivih potih jungovstva. Vsak stan brani svoje sostanovnike, le jungovsko učiteljsvo meče blato na one, ki ne hodijo z njimi. Sram jih bilo!

V savinjski dolini se je začela po nekod strastna gonja proti našemu listu. Med drugimi je tudi bralno društvo v Novištiti odpovedalo naš list. V tem društvu ima prvo besedo znani jungovec. Iz Celja izdajajo »liberalci brez prvakov« na svoje poslušne »fermane«, naj se uniči naš list. Ako bi bili tragikomični, lahko bi tožili, da se izvaja »bojkot nad našim narodnim podjetjem«. Toda mi smo bolj svobodnega naziranja in za to mislimo, da sme vsakdo po svojem prepričanju odpraviti ali širiti kak list. Somišljeniki, širite naš list, za vsakega odpadlega naročnika deset novih!

Iz Sevnice nam pišejo: Pri razpravi zavoljo prestopka razširjanja tiskovine so možje iz Sevnice odkritosrečno priznali vse, kar je bilo resničnega in tudi radovoljno sprejeli kazen, kakor določuje postava. Neki demokrat, ki je bil poklican kot priča, se je ponašal, kako bo nam vsem sapo zaprl pri obravnavi, pa je moral le v veži čakati. Zdaj vidiš, da pri možeh poštenjakih ni treba nikakih prič. Mi smo svojo reč že poravnali in smo postali le še odločnejši pristaši Žičkarjevi in kaloliško-narodne stranke!

Prusko božično drevo za slovenske otroke v Avstriji. Glavni agitator v Berlinu za popravek Avstrije je neki Karol Pröll. O njem poroča v Gradcu izhajajoči nemški učiteljski list »Pädag. Zeitschrift« da je njegovo osemnajsto nabiranje po Pruskem vrglo za slovensko dečo na Štajerskem 370 mark (472 K). Ta svota se je za nakup zadnjih božičnih daril razdelila tako, da so nemške šole v Ljutomeru, pri Sv. Ilju v Slov. gor., v Vitanju, Konjicah, Oberhagu, Laškem trgu, Pobrežju pri Mariboru, Brežicah, na Muti in v Marenbergu dobile po 40 K, in nemškemu otroškemu vrtecu v Brežicah se dalo 32 K.

Iz drugih krajev.

Slovenski listi, katere smemo pripočati, so: leposloven list »Dom in Svet«, izhaja v Ljubljani in je ilustrovan; za mladino »Vrtec« z Angeljekom, izhaja v Ljubljani; politični dnevnik, izhajajoč v Ljubljani »Slovenec«; list za pridigarje »Duhovni Pastir« izhaja v Ljubljani, »Katoliški Obzorik«, list za znanstvo izhaja v Ljubljani. Na Koroskem v Celovcu izhaja tednik »Mir«, na Goriškem v Gorici »Gorica« in v Trstu dnevnik »Edinost«. Letos bomo večkrat navajali tudi vsebino nekaterih teh listov!

Rudokopstvo na zemlji. Koncem l. 1899 je pri tem kruhu bilo ljudi 4.355.204. Spravili so imenovano leto na dan 700.000.000 ton (1 tona=10 m. ct.) premoga, 30.000.000 ton železa, 15.771.000 t. petroleja, 11.535.000 ton soli, 790.000 ton svinca, 442.000 ton bakra, 471.000 ton cinka, 77.523 ton cina, 5.695.000 kg. srebra in 449.000 kg. zlata. Razdelijo pa se delavci na razne države tako: Anglija (brez Indije) 875.603, Nemčija 498.569, Zedinjene države 444.578, Francija 282.821, Rusija 239.434, Avstrijsko-Ogrska 219.227, Belgija 100.000. Po vrednosti rudnin pa se vrstijo tako-le: Zedinjene države 2.852 mil. mark, Anglija 1440 mil. m., Nemčija 880 mil. m., Rusija 600 mil. m., Francija 520 mil. m., Belgija 300 mil. m. in Avstrijsko-Ogrska 228 mil. m. Vkljub napornosti dela in mnogim nevarnostim je umrljivost med rudokopi vendar le 1:68 od tisoč.

Sv. oče in dr. Lapponi. Nedavno je papežev zdravnik dr. Lapponi sv. Očetu zapisal zaradi majhnega vnetja v grlu neke praške. Znano pa je, da se papež ne ozira strogo na zdravniške obrede. Tudi one praške je pustil nedotaknjene, in vnetje je samo ob sebi srečno minolo. Onih dni je bil dr. Lapponi navzoč pri neki avdienci. Lapponi je začel kašljati, a sv. Oče rečejo svojemu slugi: Idi, dečko, in prinesi one praške, ki jih je zdravnik meni zapisal in podaj mu jih, saj vidiš, da je prehlajen. Sluga je nekoliko pomisljeval, potem pa je donesel na srebrni tasi praške in vodo ter ponudil presenečenemu Lapponiju. Vsi navzoči pa so se od srca smejali šalivosti sv. Očeta.

Društvene zadeve.

Dijaško kuhinjo v Ptuj so od zadnjega izkaza v začetku meseca novembra p. l. obdarovali sledeči p. n. dobrotniki: Menhart J., župnik pri Vel. nedelji 10 K, spoštovana Irgl pri sv. Urbanu 2 K, več v Vurbergu pri godovanju g. župnika zbranih duhovnikov 13 K, o. Alfonz Svet, gvardijan 2 K, Senčar 2 K, Jurca 10 K, posojilnica v Ljutomeru 20 K, Gomilšek, kaplan v Jarenini 6 K, vsled naročila † g. Š. 60 K, posojilnica v Ormožu 30 K, okr. zastop pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 40 K, posojilnica v Makolah 50 K, Lendovšek, duh. svet., župnik in dež. poslanec 10 K, neimenovana gospa po č. g. o. Lenart Vaupotič-u, minoritu v Ptuj 10 K, dr. Schmirmaul v Rajhenburg-u 10 K, Mraz Tom., duh. svet., nadžupnik in dekan v pok. v Selnici ob Dravi 10 K, Kosar v Juršincih 2 K, — potem po 2 K na mesec gg. Cilenšek, Ožgan, dr. Brumen, Moravec, Podvinski in Joseck, — 1 mesečno krono g. Toplak. Prisrčna hvala in Bog plati!

Slovenska čitalnica v Mariboru. Vspored pustnih zabav: 17. prosinca: družbinski večer s plesom v mali dvorani. 27. prosinca: Igra »Čevljar baron«. 2. svečana: Slavnost Triglavove petindvajsetletnice. Veliki ples. 16. svečana: Kostumni venček v veliki dvorani. Vsak četrtek je v gostilni »Narodnega doma« Jour Fix. Na mnogobrojno udeležbo vabi odbor.

V Konjicah bo nedeljo dne 27. januarja 1901 ob 3. uri popoldne »katol. polit. društvo« slavilo tridesetletnico svojega obstanka. Natančnejši vspeh priobčimo prihodnjič.

Stavimo si trdnjave! Za slovensko šolo v Mariboru je daroval č. g. Miroslav Volčič 6 K.

Katol. gospodarsko bralno društvo v Hoči priredi prihodnjo nedeljo t. j. 20. t. mes. po večernicah v gostilni g. S. Šunka letno občno zborovanje s sledečim vspehom: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo knjižničarjevo. 5. Izvolitev novega odbora. 6. Nasveti. 7. Prosta zabava. — K obilni vdeležbi vabi vljudno odbor.

Vabilo. Bralno društvo pri Sv. Andražu v Slov. gor. ima v nedeljo, dne 27. t. mes. po večernicah v soli občni zbor s petjem, potem pa prosto zabavo v gostilni g. Rola. Vse prijatelje društva vljudno vabi odbor.

Prostovoljno gasilno društvo v Dornavi priredi v nedeljo, 20. jan. t. l. ob 4. uri popoldne v gostilni F. Cerga svoj letni občni zbor s sledečim vspehom: 1. Poročilo odborovo, 2. pregled računov za prejšnje leto, 3. vpisovanje udov, 4. Razni predlogi in nasveti, 5. Prosta zabava z godbo. — K obilni udeležbi vabi senjene ude kakor tudi vse prijatelje našega društva odbor.

Za dijaško kuhinjo so darovali: sl. Posojilnica v Makolah 140 K, Mihael Lendovšek 10 K, Josip Tombah 6 K, dr. M. Schmirmaul 10 K, Martin Mesko 10 K.

Katol. podp. društvu v Celju so darovali: mil. knez in škof lav. dr. M. Napotnik 10 K, sl. občina Celje okolica 803 K, preč. g. opat Fr. Ogradi 100 K, sl. posojilnica v Makolah 50 K, preč. g. prošt J. Fleck, preč. gg. Šlander Ant., Lendovšek Mih., Erjavac Pet., Marzidovšek Rad. po 10 K, č. g. Jož. Ozmeč 20 K, g. Fr. Lipovšek in Fr. Dimec po 6 K, g. Mih. Gobec 5 K, g. Glinšek Mat. in Lucija, Šah Matija in Karol, Dimec Ana in Murko Hel. po 4 K, Šah Tončka, Mica, Neža po 2 K, Kač Mart., Pfeifer J. in Neimenovana po 104 K, Neimenovana 10 K.

Malonedeljsko bralno društvo bode imelo v nedeljo dne 27. januarja t. l. svoj letni občni zbor z običajnimi poročili, tajnika, denarničarja, knjižničarja i. t. d. Zborovanje bode ob treh popoldne v soli. K obilnemu pristopu vabi odbor.

Prostovoljno gasilno društvo v Logaroveh je imelo 10 prosinca letni občni zbor. Društvo obstoječe iz 20 članov izvolilo si je odbor kakor sledi: Načelnik gosp. Jože Slekovec, veleposestnik; namestnik g. Jože Heric, veleposest. sin; blagajnik g. Jakob Čuk, posestnik, vsi v Kokoričih. Vodja plezalcev, Fran Štuhec, pos. sin v Logaroveh; njega namestnik Mihael Lipsa, posestnik; vodja brizgalničarjev g. Franz Filipič starši, posestnik; namestnik g. Fran Marinič, posestnik; vodja varuhov Čuk Franc, posestnik; nadzornik orodja gosp. Alojz Simonič, posestnik; Trobentaš Franc Siško, posestnik, vsi v Kokoričih.

Gospodarsko bralno društvo v Kozjem. Glede na dopis »Gospodarsko bralno društvo v Kozjem« natisnen v številka 52 Vašega lista zahtevamo sklicevaje se na §§ 19 in 22 tisk. zak. da sprejmete sledeči popravek: Ni res, da je tačasni predsednik podpisanega bralnega društva zopet doživel poraz; ni res, da se je dr. Pikel moral umakniti g. Fr. Lovrenku s predsedniškega stola; res je marveč, da g. Fr. Lovrenko ni bil izvoljen predsednikom in da je dr. Pikel, predno se je volitev novega predsednika izvršila, zborovanje zaključil zaradi silnega nemira. Gospodarsko bralno društvo v Kozjem, dne 6. januarja 1901. Za odbor: Dr. Fr. Pikel. — Dostavek uredništva. G. dr. Pikel sam ve, da bi nam ne bilo treba sprejeti tega popravka, kajti društvo nam z ozirom na našo notico ne more s popravkom do živega. Vendar smo ga priobčili, da lahko zopet potrdimo svoje prvo poročilo, da je dr. Pikel zares 23. dec. doživel velik poraz. Prvi poraz je bil, ko je začel dr. Pikel približno tako le: »Dragi volilci! Volili si bode te sedaj krščanskega moža za predsednika, ker mislim, da med nami ni nobenega juda.« Na te besede se je zasmejala

dr. Piklu cela sobana, le njegovi privrženci so se grizli v jezike, ker je imel dr. Pikl zopet tako nesrečen dan. Drugi poraz: Dr. Pikl pozivlja, kdor je za g. kaplana, naj vzdigne roko. Večina jih vzdigne roke. To je dr. Pikla tako razburilo, da je zapovedal voliti z listki, in doživel je tretji poraz. 24 glasovnic je bilo za g. Lovrenka, 12 pa za dr. Pikla, dve sta bili neveljavni, kar je na eni strani stalo dr. Pikl, na drugi pa Lovrenko. Ko se je vršilo to glasovanje, nastal je res silen nemir. Zakaj pa. Ker se Piklovi privrženci delili listke že z napisanim imenom, vsled česar so morali Piklovi nasprotniki črtati to ime. Ko so ravno videli zborovalci ime Pikl že na listku, še le tedaj je nastal isti silen nemir. G. Lovrenko je izvoljen predsednik in tega ne utaji noben popravek.

Društvo „Narodna čitalnica v Ptuj“ priredi dne 26. prosinca t. l. plesni venček v kostumih. Začetek vselej točno ob 8. uri zvečer.

Bralno društvo pri Kapeli imelo je dne 6. t. m. občni zbor ter je bil predsednikom zopet voljen kmet g. Jakob Zemljčič, ostali odbor pa se je tako-le sestavil: Pos. sin g. Ferd. Jurjovič, podpreds.; č. g. župnik M. Meško, blagajnik; učiteljica gđ. Lj. Poljanec, tajn.; ml. Jos. Golob, knjižničar in in pos. sin Fr. Fras odborniki. Društvo je izposodilo med 73 udov lanske leto 1269 knjig ter nad 4000 časnikov. Bralno društvo je toraj v preteklem letu vestno in vzgledno vršilo stavljen si nalogo. Za tekoče leto se je število udov zopet znatno pomnožilo ter nas bode v kratkem gotovo nad sto, in to večinoma mladine, ki je — up prihodnosti.

Odbor „Save“, katol. polit. društva za brežiški in sevniški okraj, se je izvolil na osnovnem shodu 8. t. m. in sestoji iz sledečih gospodov: Predsednik Jožef Žičkar, dekan; podpredsednik Andrej Levak, veleposestnik v Brežicah; tajnik Jož. Cerjak, župnik v Rajhenburgu, denarničar J. Mešiček, mestni župnik v Brežicah; odborniki: J. Zalar, posestnik na Blanci; A. Korene, posestnik v Sevnici; M. Volavšek, župan v Pišecah; J. Pajdaš, župan v Sromljah, J. Podvinski, posestnik v Globokem; namestniki: Slovenec, župan v Arčičah; Kozinc, posestnik v Sevnici; Cetin, posestnik v Seli. Bog daj novo ustanovljenemu društvu mnogo uspeha!

Mlekarnica pri Sv. Trojici v Slov. gor. je prva in edina mlekarnica in sirarnica v Slovenskih goricah in je v dobrih treh mesecih dobila 20.868 l mleka, za katerega je izplačala 2086 K 60 v. Mlekarnice so dandanašnji neizmerne važnosti za kmeta, mleko mu bo skoro edini pridelek, katerega lahko spravi v denar. To so sprevidili tudi nekteri naši kmetje, ki so zadnje tri mesece nosili mleko v mlekarnico. En kmet je dobil čistih 48 gld. t. j. 96 K za mleko. In vendar, kdo bi si mislil, je imela naša mlekarna toliko ovir, kakor malokatero podjetje na Slovenskem. Sprva nismo imeli dovolj odjemalcev za surovo maslo, mleka pa preveč. Sedaj pa imamo premalo mleka, odjemalcev solidnih in dobrih pa preveč, tako da jim ne moremo vstreči. Pridobili smo si odjemalca, ki nam vsak teden 50 kil surovega masla odvzame, a mu ne moremo vstreči. Udje so se sicer zavezali vsak dan spraviti 300 l mleka, pa kaj da besede ne drže. Kaj je krivo temu zlu? Nezaupnost udov in klevetno lajanje nasprotnikov. Začetkom nismo mogli udom redno izplačevati, ker nismo imeli dovolj odjemalcev in se je ob enem izdeloval sir, kateri mora najmanj četrta leta ležati. Sedaj smo že začeli sir prodajati in donaševalci mleka so redno in točno izplačani. Nasprotniki pa delajo zopet tako silovito zoper mlekarno, da bi moral slednji ud odstopiti, ko bi ne imel dovolj stanovitnosti. Lažejo med drugim, da bodo morali udje vse stroje plačati in to je precej udov odvrnilo, da ne donašajo več mleka. Vendar po posredovanju treznih mož se je obrnilo že na bolje. O da bi vendar ljudstvo spregledalo,

da bi spoznalo nasprotnike svoje! Glej kmeti niti tega ti ne privošči, da bi dobil vsak mesec po 10—20 gld.! Gospodinje! Vzdromite se! Ve, ki imate krave in ste blizu, pristopiti k mlekarnici! Nek kmet je rekel zadnjič: Dolgo sem že gospodar, a v treh mesecih še nisem nikdar prislužil na tako lahek način 40 gld., kakor se je sedaj zgodilo. Odjemalcev za surovo maslo in sir je sedaj dovolj, torej Vam bo tudi mlekarna mogla točno izplačevati.

Cerkvene zadeve.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Sv. Peter pod Sv. gorami 26 K, sv. Bolfank v Slov. gor. 33 K, sv. Jernej pri Konjicah 90 K, Viderderis 8 K, Arčiče 6 K 30 h, sv. Štefan pri Žusmu 26 K, Kapela pri Radgoni 42 N, Vransko 24 K, sv. Kuniguda na Pohorju 70 K 79 h, Galicija 47 K 66 h, sv. Urban pri Ptuj 50 K, Teharje 17 K.

Materino oko. Pred nekaj leti je na nekem misijonu izustil govornik te-le besede: »Ni še dolgo tega, ko je ležala mati na smrtni postelji. Njeni otroci so stali žalujoč krog smrtne postelje. Le enega sina — tega je pa manjkalo. Sedel je v ječi, obsojen na pet let radi pregreh, ki so tudi ljubljene materi pripomogle v prezgodnjo in smrtno varno bolezen. Še na smrtni postelji je hotela poskusiti mati, da pripelje sina na pravo pot, ako bi bilo mogoče. Želela je, naj bi prišel k smrtni postelji. A kako? Prosili so poveljnika ječ, naj ga izpusti za nekaj trenutkov. — Prošnja je bila uslišana. Sin je prišel: uklonjen na obeh rokah in spremljan po vojaški straži — umirajoči materi strašen prizor. Zaprlo jej je besedo in tudi um. — Le umirajoče oko je obstalo na sinovem obličju. In to oko je govorilo več, nego bi moglo izraziti stotisoč besedi. Umirajoči materin pogled je šel sinu do srca... Mati umre; sina odpeljejo nazaj v ječo. Tu pa se vrže na obraz, moli in joka tako dolgo, da ga potolaži duhovnik, ki ga je sin pozelel in kateremu se je izpovedal vseh svojih grehov. In kaj je bilo potem? Sin je preстал kaznen petih let; iz ječe pa šel naravnost k škofu. Prosil ga je vsprejema v bogoslovje — drzen korak sicer. A bil je sprejet — izvršil je študije in postal mašnik. In ta mašnik — dragi v Gospodu — sem jaz! Razume se, da je pri teh s cela nenavadnih, s cela nepričakovanih besedah zajokalo po cerkvi staro in mlado. — To je bilo materino oko ob smrtni uri.

„Črni“ — delavski neprijatelji. Po nasprotnih listih se mnogo piše, da je olumuški knezoškof sovražnik delavcev. Ta »sovražnik« delavcev plačuje svojim delavcem samo pri enem podjetju 27.000 K v bratovsko skladnico, dočim bi po postavi plačeval le 14.000 K za zavarovanje proti boleznim in nezgodam. Svojim delavcem je knezoškof na lastne stroške sezidal tovarniško bolnico ter jo udobno opravil. Delavcem se ne odbijo opravičene prošnje. Ali tako delajo liberalni kapitalisti? Kje je v vrstah tistih, ki psujejo duhovnike, kak bogatin, ki bi tako postopal s svojimi delavci?

Gospodarske stvari.

Kaj dela kmet po zimi?

V hiši in dvorišču. Pravi se, da je snaga polovica zdravja, zato gledaj, da vlada snaga povsodi v hiši. Sobe vsak dan prevetri in prezrač. Ne kuri preveč, ker se lahko prehladiš, kadar moraš iz vroče sobe na hladnen zrak. Drva, s katerimi kuriš, osuši prej, ker suho drvo daje podvojeno toplino. Sestavi si račun o dohodkih in stroš-

kih preteklega leta ter si naredi proračun za tekoče leto. Odberi semena za setve ter premisli, kje hočeš to in ono vsejati. Ako ni tvoje seme dobro, pridobi si drugega.

V kuhinji. Sedaj je čas, da zakolješ svinje in spraviš meso in mast. Mast se najbolj drži in največ izda, ako se slanina izcvre in vlije v lonce, ki se potem zakrijejo. Meso, koje češ sušiti, daj potrositi s salitrom in s soljo, položi je v kako posodo, deni na meso deske in jih obteži s kamenjem. Ako da meso premalo vlage, skuha lonec vode, jo osoli ter polij z njo meso. Manjši kosi naj se kvasijo 14 dni, pršute ali šunke pa bar vsaj en mesec. V vročem dimu meso ne sme viseti.

V žitnici pazi na žita, da ne zaplesnijo, zato vetri žitnico in premeči žito. Pazi na repo in zelje, da ne nagnije. Preišči krompir, ali ni kaj zmrznelega, otopi ga potem v mrzli vodi, skuha in daj za hrano živadi.

V pivnici ali kleti. Ako se mlado vino ni decembra pretočilo, pretoči se početkom januarja. Pazi na sode, da so zdravi. Pivnico zrač, ako je dan tople.

V hlevu skrb, da toplo in snago, ker je to pol hrane. Ne napajaj s premrzlo vodo, osobito ne brejih krav. Kravam, ki doje, dajaj slano vodo. Malo soli naj dobiva vsa živina. Slabo seno pokropi s slano vodo.

V svinjskem hlevu nastiljaj dobro s suho slamo ali listjem in dajaj mlačno hrano. Želiš li odgojiti odgojke, skrb, jim za toploto. Hočeš vdebeliti svinje, hrani jih z zmletim žitom, ne pa s celim. Vsako živinče tem bolj debeli, čim lažje prebavlja.

Na polju in travnikih sedaj ni posebnega dela, nego da se na pusta mesta izvozi zemlje, da se izkopajo jarki in grabe. Izvozi gnoj, na polji ga pusti v večjih kupih do vigredi, a na travnikih ga raztrosi, kajti voda bode, kadar začne sneg kopneti, dobro ognjena ter lepo prodirala v zemljo.

V vinogradu. Proti spomladi se začne rigolati za pomladno sajenje trte. Prireja se kolje, vozi gnoj v vinograd ter se pognoji vinograd, ako ni bil pognojen v jeseni.

V sadunosniku treba drevje očistiti ter odpraviti gnjezda gosenic, suhe veje in mahovje. Uniči krvavo uš. Prirejajo se mladike za cepljenje ter spravljajo v pesek na hladnem mestu. Divjaki se lahko cepijo v v sobi ter zakopajo na vlažnem mestu v pivnici.

V bečelnjaku pazi na bečelice, da ne pomrznejo in da imajo dovolj hrane. Zabrani vsako vlago, da satovje ne splesni. Pazi, da se v košu ne vgnezdijo miši. Ob toplih solnčnih dneh pokrij koš, da ne izleti katera čebelica.

V gozdu posekaj za zgradbe in drva, da ti jih poleti ne bode zmanjkalo.

Listnica uredništva.

G. M. B. v Poljčanah: Nismo sprejeli. Kaj majhnega nam blagovolite večkrat poslati. — G. A. L.: Mladega urednikoviča ni doma. Odpotoval je k Sv. Lovrencu na Dr. polju, da si ogleda Visenjakov klobuk, in potem bo šel v Bučecovce, da vidi, kje je stal Bračko, ko so ga posadili Slovenci na zrak. — Prijatelj društva v Zavrču: Ali ste slišali dr. Ploja govoriti? Gotovo še ne, sicer bi ne verovali reči, ki Vam jih pogreva kramarski „štajerc“. Dr. Ploj ne samo, da slovenski govori, ampak zelo dobro govori, mnogo boljše nego Vi in Vaš „štajerc“ skupaj.

Thierry-jev balzam in centifolično mazilo se sme na podlagi ugodnega predloga École supérieure de Pharmacie v Parizu od 21. velikega travna 1901 na Francoskem upeljati in naravnost na privatne osebe pošiljati. Toda ne samo tja, ampak tudi v vse dežele se ti izdelki pošiljajo in ima podjetnik v Londonu samosvojno podružnico, koder se tudi mnogo njegovih pridelkov izvaja. Izdeluje se samo v Pregradi.

Loterijske številke.

Trst 12. januarja 1901. 43, 10, 84, 15, 90
Linc „ „ „ 32, 82, 54, 14, 43